

EUSKALTZAINDIAREN XV. BARNE JARDUNALDIAK

Ibon Sarasola

EUSKALTZAINDIAREN HIZTEGIA EGITASMOA

0. ATARIKOAK

Txosten honetan, *Euskaltzaindiaren Hiztegia* egitasmoaren berri emango dugu. Lan hori zertan datzan adieraziko da, hiztegiaren ezaugarri nagusiak deskribatuko dira, erredakzioa bideratzen duten irizpide orokorrak azaldu, oinarri eta iturri nagusiak ezagutarazi eta lan honetarako berariaz sortu diren baliabideak aipatuko dira. Horretaz gain, orain dela urtebete inguru erredakzio lanak abian jarri zirenetik, hilabetez hilabete egindakoaren azalpen ahalik eta zehatzena egingo da, gure jardunean izan ditugun gorabehera eta arazo nagusiak ere agerraraziz. Amaitzeko, gaur egungo egoeraren laburpena eta hausnarketa egin ondoren, aditzera emango dira, hiztegiaren erredakzioa burutzeko proiektu honetako lan taldeak dituen baliabide eta epeei buruzko kezka nagusiak.

Agindu zaigun lana, Euskaltzaindiaren Hiztegia erredaktatzea da, hau da, 2000. urtean *Eusker*a aldizkarian argitaratu zen eta hogeitabat mila hitzez osatua den Hiztegi Batuko zerrendako hitz-sarrerak erredaktatzea.

Hiztegi Batua ortografia hiztegia da funtsean, hots, hitzen forma egokiaz ari dena. Hala ere forma huts horiez gain, zenbait xehetasun ere eman dira, hala behar zuela pentsatu izan den sarrera batzuetan: hitzen euskalki-hedadura, maila eta jakintza-arloko argibideak, sinonimoak eta antonimoak, aditzoinarentzat ageri diren aukera bikoitzak (hala gertatzen denean), tradizio sendoa duten hitz-elkartuak edo esapideak, eta beharrezko gertatzen zen kasuetan, hitzaren adierak ere bai.

Gure zeregina, hitz sarrera horien guztien barne egitura antolatu eta adieraz, definizioz, adibidez, ohar gramatikalez eta bestelako argibidez hornitzea izango da.

Jakina denez, Euskaltzaindiaren Hiztegia osatuko duten hitzen zerrenda nagusi hau, lehen idatzaldikoa da oraindik eta Hiztegi Batuko lan-taldeak aldian-aldian biltzen jarraitzen du, zerrenda zuzentzen, osatzen eta eguneratzen joateko.

1. EUSKALTZAINDIAREN HIZTEGIAREN HITZ-SARREREN ANTOLAKETA ETA BARNE EGITURA

1.1. Irizpide orokorrak

Hitz-sarrerak moldatzerakoan, *Euskaltzaindiaren Hiztegia* hiztegi orokorra dela izango da gogoan. Hala ere lan hau egiteko Euskaltzaindiaren Hiztegia ez da hutsetik abiatuko. Azken urteotan argitaratutako euskara hutsezko hiztegiak ere, ez dira hutsetik abiatu eta hizkuntza guztietan gertatu ohi den bezala gurean ere harreman eta lotura estuak izan dira batzuen eta besteen artean. Hiztegi-gilerik gehientsuenek lotsarik gabe aitortu dituzte beren zorrak, lotsarik gabe aitortu, beraz, zein izan diren oinarri eta eredutzat erabili dituzten hiztegi eta hiztegi-gileak eta nor izan duten bide-erakusle. Puntu honi dagokionez, esan genezake, halako mugarri bat dugula azken urte hauetako hiztegi-gintzan: K. Mitxelena-ren Orotariko Euskal Hiztegia. Hiztegi honen eragina, erabakigarria izan da egungo euskal hiztegi-gintzak iritsi duen maila goran, eta hein batean behintzat, bere atzetik etorri diren hiztegi askoren guraso edo hartzekodun dela esan daiteke. Labur eta argi adierazteko, Azkueren paradigmatik Mitxelena-ren paradigmara igaro gara azken urteotan eta paradigma hori, I. Sarasolaren hiztegiak eta *Lur* eta *Elhuyar* hiztegiak osatuko lukete, besteak beste. Hiztegi hauen arteko antzekotasuna, sarreraren barne egitura eta informazio edukian dugu batez ere.

I. Sarasolaren *Hauta-Lanerako Hiztegia*, *Orotariko Euskal Hiztegiaren* irakurketa arauemailea da, Mitxelena maisuaren gidaritzapean hasia. *Lur* eta *Elhuyar* hiztegiak berriz, ez dute ixilpean gordetzen, batari eta besteari zor diotena hizkuntza orokorreko lexiko kontuetan. *Lur Hiztegi Entziklopedikoaren* (1991) lehen liburukiaren sarreran irakur daitekeenez: «Hiztegi orokorreko sarreraren aukera egiteko, bada, I. Sarasola jaunaren «Hiztegi arau-emailea» izan da iturburu nagusia, hura iristen ez denetan, berak gogo onez eskaini dizkigun gainerako argitasunekin eta bere «Hauta-lanerako hiztegiarekin» batera. Sarreraren definizioa ematerakoan ere I. Sarasolak aukeratutako bide berari jarraitu diogu, eta haren lanean oinarritu gara. Bertatik hartu ditugu, orobat, hainbat adibide, eta definizioaren garrantzi handiko zatia den gramatikazko errejimenari dagokion informazioa ere I. Sarasolaren lanei zor zaie neurri handian. Horrez gainera, kontutan hartu ditugu orobat Azkueren hiztegia, Laffitterena [...]» (XIII or.).

1993an argitaratutako *Elhuyar Hiztegi Entziklopediko*-an ere halaxe irakurtzen dugu: «Euskaldunon artean zabalduen dauden lanak, duda-izpirik gabe, Xabier Kintanaren *2000 Hiztegia*, UZEIren hiztegiak eta *Hauta-lanerako Euskal Hiztegia* dira. Hori etxek (eta, noski, argitaratuta dauden *Orotariko Euskal Hiztegi*ko liburukiak) izan dira aipatu arazoak ebazteko erabilitako iturri nagusiak eta haien arteko adostasunik ezean, irizpide orokorra, oro har, UZEIk jorratutako bidetik jotzea izan da, lexiko arrunteko hitz hutsen kasuan *Hauta-lanerako Euskal Hiztegi*ak egindako aukerak hobetsiz» (XVI or.). *Ado-*

rez taldearen *Euskararako Hiztegia*-ren atariko azalpenetan ere hala diote egileek: «Ibon Sarasolaren *Hauta-Lanetarako Euskal Hiztegia*: A eta B letrei dagokienez, guztiz baliagarri gertatu izan zaigu».

Inguruko hizkuntzei begira jarritz gero, eta urrunegi joan gabe, Katalunian ere modu beretsuan jokatu dutela ohartuko gara. 1994an, Generalitataren proposamenari erantzunez, Institut d'Estudis Catalans-ek argitaratu zuen *Diccionari de la Llengua Catalana*-ko egileek ere, katalanezko beste hiztegi batzuekin izan zitezkeen aldeak murrizten saiatu zirela aitortzen dute, nolabaiteko homogeneotasun bat bilatu nahian, hizkuntzaren «política lexicogràfica» delakoan. Honako hau irakur daiteke Antonio M. Badia i Margarit-ek hiztegi horri idatzitako hitzaurrean: «Hom ha tendit a reduir les divergències pel que fa a d'altres diccionaris, amb el fi d'aconseguir una certa homogeneïtat en la que podríem anomenar «política lexicogràfica» de la llengua». Gogoan izan bedi gainera, Institut-ak berak, garbiro aitortzen duela P. Fabraren lana izan dutela oinarri bere hiztegi arauemailea prestatzeko.

Hortaz, Euskaltzaindiaren Hiztegi batuak ere, gaur egun gure gizartean ditugun euskara hutsezko hiztegi nagusien arteko «consensus» batean izango du oinarria. Hau da, hiztegi horien artean halako adostasun bat agertzen baldin bada hitz batean, adostasun hori aintzakotzat hartu beharko da ezinbestean Euskaltzaindiaren Hiztegiko hitz hori moldatzerakoan. Adostasunik ezak arazoren bat sortzen duenean, berriz, albo batera utzi beharko da sarrera horren erredakzioa, aldi baterako behintzat. Horrelakoetan Euskaltzaindiari aditzera emango zaio hitz horrek dauzkan zailtasun, korapilo eta koskak, eta beharrezko diren argibide eta ohar guztiekin moldatutako txosten bat aurkeztuko zaio, gerorxeago, dagokion batzordeak, erabakiren bat hartu ahal dezan.

1.2. Hiztegiaren barne egitura

Euskaltzaindiaren Hiztegiaren hitz sarreretako definizioak, adierak, adibideak, azpisarrerak, ohar gramatikalak eta bestelako argibideak lantzerakoan, goian adierazitako irizpideen bidetik joko dugu, eta aipatutako hiztegi horien arteko adostasunean oinarrituko gara, neurri handi batean behintzat.

Definizioei dagokienez, aintzat hartuko dira gainera, euskara hutsezko hiztegiak ez ezik, inguruko zenbait erdal hiztegi itzal handikok jorratutako bide berriak eta ahalegin berezia egingo da orain arteko erdal hiztegitantza 'txararren' imitaziotik sortutako aldrebeskeria ugari gainditzeko. Horien artean, honako hauen eredu nabarmenduko genuke: frantsesezko *Le Petit Robert*, ingleseztako *Oxford Advanced Learner's Dictionary*, eta gaztelaniazko M. Moliner-en hiztegia, *Vox*-eko *Diccionario Actual de la Lengua Española* edota M. Seco, O. Andrés eta G. Ramos-en *Diccionario del español actual*.

Adibideen kasuan, ezin ukatuzkoa da hauen indar argigarria edozein hitzen definizioa osatzeko. Esanahiaren ulermena erraztuko dute beti eta egitura sintaktikoen berri ere emango dute. Hiztegi honek ere adibide argigarriak izango ditu adiera bakoitzarendako. Literatura tradizioko aipuetan oinarrituak izango dira eta ez hiztegitik asmatutakoak. *Orotariko Euskal Hiztegitik* eta aipatutako beste hiztegietatik aukeratuko dira. Hala ere, *OEH*koak ez dira hitzez hitz eta letraz letra kopiatuko, euskara batura egokituta baizik.

Gramatika kategoriei, euskalkiekiko argibideei, hizkuntza mailei, gramatika oharrei eta erreferentziei dagokienez, goian adierazitako bide beretik joko dugu, eta zeregin honetan ere, adostasunaren irizpidea izango da beti edozein erabakiren atzean.

2. BALIABIDEAK ETA EPEAK

2.1. Giza baliabideak

Euskaltzaindiaren Hiztegia erredaktatzen hiru lagun ari dira Ibon Sarasolaren gidaritza eta zuzendaritzapean: Elizabet Kruzeta, Ainhoa Otamendi eta Ane Loidi (azken hau lanaldi murriztuan). Laugarren kide batek, Gabriel Frailek, Euskaltzaindiaren Hiztegirako materiala prestatzen dihardu *Orotariko Euskal Hiztegia* oinarri harturik.

2.2. Baliabide teknikoak: erredakzio ingurunea

Hiztegi hau erredaktatzeko aplikazio informatiko berezia sortu da. Lan hori UZEIko informatika sailak egin du eta horretarako mundu zabalean erabiltzen den XML estandarra Hiztegi Batura egokitu da. Egokitze hori TEI (Text Encoding Initiative) ekimenaren jarraibideen arabera egin da. UZEIk sortutako lehen ereduaren gainean, hainbat aldaketa proposatu eta gauzatu dira. Hasierako hilabeteetan, Hiztegi lan taldeak lehenengo erredakzio probak egin ahala, zenbait akats azaleratu dira eta hobekuntzak proposatu. Zuzenketa, egokitzapen eta bestelako premiazko aldaketak, Iñaki Kareaga Euskaltzaindiko informatikariarekin elkarlanean egin dira.

2.3. Epeak

Epeei dagokienez, Euskaltzaindiaren Hiztegiaren lehen itzuliaren erredakzioa burutzea 2008ko abenduaren 31rako pentsatua zegoen. Hala ere, aplikazio erabilgarri bat izateko epeak bete ez direnez, erredakzio epea ere berriusi egin beharko dela uste dugu. Aplikazioa bera ere oraindik ez dago erabat

itxita eta proposatutako eta nahitaez egin beharreko hobekuntza asko egin gabe daude. Honetaz gain, epe honen barruan ez da aintzat hartu zenbat denbora beharko den zuzendari akademikoak egindako zuzenketak sartzen, ez eta zuzenketa hauek nork eta nola egingo dituen ere.

2.4. Argitalpena

Euskaltzaindiaren Hiztegia argitaratu behar denean, bai paperera eta bai argitalpen elektronikora ere eraman behar da.

Gaur egun ezinbestekoa da, gure ustez, paperezko edizioa egitea. Hala ere, argitalpen elektronikoak abantaila handiak eskaintzen ditu paperezkoarekin alderatzen badugu.

Interneteko bertsioa eginez gero (Internet izango da seguruenik argitalpenaren irtenbideetariko bat), sareko konexioa duten mundu guztiko milioika ordenagailutatik egin daiteke kontsulta. CD edo DVD bertsioak erabiliz gero 12 cm-ko disko batean dugu informazio guztia.

Argitalpen elektroniko lasterra da. Hiztegi guztian barrena abiatu gabe, paperean ia ezinezkoak diren kontsulta modu konplexuak eskura ditugu berehala.

Eguneratze eta zuzenketa bideak ere lasterrak eta merkeak dira. Edizio ingurutik (erredakzio taldetik) argitalpenera berehalako batean eraman daitezke. Ortografia hutsen eta bestelako zuzenketak gainera, nahi adina aldiz egin daitezke.

3. ORAIN ARTE EGINDAKO LANA

Euskaltzaindiaren Hiztegia deituko dena egiteko lantaldea finkatu zenetik urtebete inguru pasatu da. Memento honetan, beherago aipatzen diren oztopoak gorabehera, badirudi egitekoak halako urrats edo abiada bat hartu dela, hemendik aurrera mantenduko dena. Hona, beraz, orain artekoaren kontu errendapena.

2006ko ekaina

Lehen probak egin genituen aplikazio berriarekin. Oinarri-oinarrizko probak izan ziren, batez ere tresna berria ezagutu eta azaldu ahala informatikariari akatsen berri emateko. Hasiara-hasierako aplikazio hark akats nabarmenak zituen azpiadiera eta azpisarrerak gordetzerakoan, esate baterako. Banan-banan gure informatikariari aipatu eta aplikazioa prestatu duen Ainhoa Agirre UZEIko kidearekin zuzendu behar izan genituen. Akatsak azalerrateaz gain behar-beha-

rrzeko hobekuntzak proposatzeko balio izan zuten proba horiek. Lan horretan lanaldiaren zati batean bakarrik jardun genuen eta gainerako orduetan, aurreko hilabeteetan hasitako lanarekin jarraitu genuen, alegia, *Orotariko Euskal Hiztegia* oinarrituz Hiztegi berri honetarako materiala prestatzen.

2006ko uztaila

Aplikazio berriaren erabilgarritasuna hobetzen eta akatsak zuzentzen ziren bitartean *Euskaltzaindiaren Hiztegia* egitasmoaren arduradunarekin, paper gainean, lehenengo erredakzio saioak hasi genituen. *Adendar-afrikaerditar* hitz multzoa landu genuen lehenik denok taldean, lehenengo zalantza eta irizpideak argituz. Ondoren *a-abizen* zatia erredaktatu genuen bakoitzak bere aldetik, eta gero denon artean egindako aukerak erkatu genituen.

2006ko abuztua

Aplikazioak aurrerapen handirik izan ez zuenez, batez ere *Orotariko Euskal Hiztegi*ko lanarekin jarraitu genuen Euskaltzaindiaren Hiztegiarako materiala prestatzen nork bere aldetik. Bai UZEI eta bai Euskaltzaindiarentzat opor garaia denez kontua geldirik egon zen hil guztian.

2006ko iraila

Hilabete honetan ere lehenengo hamabostaldian *Orotariko Euskal Hiztegi*ko lanarekin jarraitu genuen, materiala prestatzen, tarteka informatikariarekin aplikazio berriaren akatsak zuzenduz eta hobekuntzak landuz. Hilabetearen bigarren hamabostaldian bakoitzak hitz multzo bana landu genuen, bitartean arduradunarekin irizpideak finkatuz. Zati hauek dira Euskaltzaindiaren hiztegiarako erredaktatutakoak (definizioak, adierak eta azpisarrerak landu, testuinguruak aztertu eta adibideak aukeratu):

a-aberriratu
adendar-afrikaerditar
afrikar-ahal izate

2006ko urria

Eguneko lanaldiaren erdia arduradunarekin egindako lana zuzentzen eta irizpideak finkatzen jardun genuen eta beste erdia norberaren hitz multzoak erredaktatzen. Hauek dira hilabete horretan landutako hitz multzoak:

abertzale-adelatu
ahalke-aingira
aingura-akain
aldare-alhatu
alikota-amore eman

2006ko azaroa

Euskal Hiztegiaren erredakzio lanetan hasi ginen bete-betean. Hauek dira landutako hitz multzoak:

akara-aldarazi
amorragarri-antropologi
antsia-apostata
apostolu-arestian
areto-arnasa
arnasbide-arrazoitu
arre-artista
artistiko-aste

2006ko abendua

Erredakzio lanarekin jarraitu genuen. Hauek dira landutako hitz multzoak:

astearte-atsedendu
atsedenleku-atzizki
atzo-ausardia
ausarditsu-azalpen
azaluskeria-azpiratu
azpisarrera-azuzena

Aipatutako 7 hilabete hauetan zehar lantaldeko laugarren kideak Euskaltzaindiaren Hiztegirako prestakuntza lanekin jarraitu zuen, Orotariko Euskal Hiztegia oinarri hartuta. Hau da bai hark egun osoz eta bai taldeko gainerako kideek tarteka ekainetik abendura sail horretan egindako lana:

Ekaina-urria. *Haur-az*
Urria-abendua. *Ba-baizik*

2007ko urtarrila. Hauek dira erredaktoreek landutako hitz-multzoak:

bainugela-balio izan
baliiodun-baritono
barka eskatu-barrikada
barrikote-baztergabe behargin-beltz
baztergarri-behargabeko

*Orotariko Euskal Hiztegi*ko prestaketa lanen barruan, hauxe da hil honetan egindakoa:

baj-bal tarteko buruak aztertu eta berregin
baj-bakoitz tarteko sarrerak aztertu eta berregin

Koordinazio eta zuzenketa lanei dagokienez, Ibon Sarasola arduradunak lantaldearekin egindako bileretan zalantzak argitzen eta irizpideak finkatzen jarraitu zuen aurreko hilabeteetan bezala. Hala ere, ezin izan zuen paper gainean zuzendu a letrako hitzen lehenengo itzulua. Zuzenketa horretarako nahitaezkoa zen erredaktatutakoa formatu egokian inprimatu ahal izatea eta aplikazioak ez zuen oraindik aukera hori ematen.

2007ko otsaila

Hauek dira erredaktoreek landutako hitz-multzoak:

behargin-beltz
beltzaran-berdinu
berdingabe-bertsogile
bertsogintza-betezpal
bihozgabetu-bilera

*Orotariko Euskal Hiztegi*aren prestaketa lanetan honako tarte hau egin da hilabete honetan:

bakoizki-banatu tarteko buruak eta sarrerak aztertu eta berregin.

Koordinazio eta zuzenketa lanen barruan, Ibon Sarasola arduradunak lantaldearekin egindako bileretan zalantzak argitzen eta irizpideak finkatzen jarraitu zuen aurreko hilabeteetan bezala. Hilabete honetan egindako lana inprimatu ahal izateko behin-behineko eredu eskuratu zen. Horri esker, Euskaltzaindiaren Hiztegiaren lehenengo itzuliko *a-aditze* tartearen lehenengo irakurketa eta zuzenketak egin zituen.

2007ko martxo

Hauek dira erredaktoreek landutako hitz multzoak:

beti-bihozgabe
bilgor-birjina
birjintasun-bixigarri
bixika-borroina
brida-buruhandi
borroka-bretoi

Orotariko Euskal Hiztegiaren prestaketa lanei dagokienez, honako hau da hil honetan egin dena:

banatu-barna sarrerak osatu eta zuzendu.

Koordinazio eta zuzenketa lanen barruan, Ibon Sarasola arduradunak lantaldearekin egindako bileretan zalantzak argitzen eta irizpideak finkatzen jarraitu du aurreko hilabeteetan bezala. Hilabete honetan, hainbat arazo izan dira egindako lana inprimatu ahal izateko behin-behineko ereduarekin. Dena den, Euskaltzaindiaren Hiztegiaren lehenengo itzuliko *aditze-ahogozo* tartearen lehenengo irakurketa eta zuzenketak egin dira.

Hiztegia erredaktatzeko aplikazioaren hobekuntzen artean, hilabete honetan hitz berriak sartu ahal izateko funtzioa sortu du Iñaki Kareaga informatikariak.

4. LAN TALDEAREN KEZKAK

Ikusten denez, beraz, arazoak arazo eta oztopoak oztopo aurrera egin dugu Euskal Hiztegiaren erredakzio lanean. Arazoak arazo eta oztopoak oztopo aipatu dugu, izan ere orain arteko bidean horrelako asko izan dugula iruditzen baitzaigu.

Hasteko hiztegia erredaktatzeko darabilgun aplikazio berezia apirilean oraindik erabat itxi gabe dago eta beharrezko ditugun hainbat hobekuntza falta dira.

Erabiltzen duguna web aplikazioa izateak ere uste baino arazo gehiago sortu izan digu. Batetik guk espero genuena baino motelagoa da berez, eta bestetik sarearen mende gaude uneoro. Sarritan gertatu zaigu konexiorik gabe geundelako lanik ezin egin ahal izatea; batzuetan ordu bat edo beste galdu izan dugu eta beste batzuetan goiz guztia lanik egin ezinda egon gara.

Aplikazio horretan barneratuak beharko luketen Elhuyarren *Euskal Hiztegi Modernoaren* eta Ibon Sarasolaren Euskal Hiztegiaren bertsio elektronikoak ere ez ditugu oraindik eskura. Bi lan horiek paper gainean kontsultatu behar ditugu, horrek gure lanerako dakarren atzerapen eta geldotasunarekin.

Orain arteko atzerapen horiek gorabehera gure lanarekin aurrera jarraitu dugu eta abenduan **a** letraren erredakzioa bukatu genuen eta **b** letra apirilean bukatuko dugu.

Dena den aurrerantzeko gure lanari buruzko kezka azaldu nahi genuke le-
rro hauen bitartez.

Orain arte ezarrita zeuden epeak asko atzeratu dira, eta ikusten dugu ezin izango dela lana ezarrirako denboran bukatu. Izan ere, erredakzio epeak ezar-

tzeko erabili zen irizpideak ez du orain erabat balio, orduan ez baikenekien zein izango zen aplikazio berriarekin erabili beharko genuen lan moldea. Aplikazioa espero genuena baino motelagoa izateak eta eremuka lan egin beharrak lana moteldu egiten du. Eta beldur gara, gainera, Elhuyar-en hiztegia eta Euskal Hiztegia gehitzen zaizkionean ez ote den gehiago motelduko. Lur hiztegia aplikazioan sartu zenean asko jaitsi zen abiadura; sarrera batetik beste batera pasatzeko tarte 14 bat segundokoa zen. Hainbeste denbora itxaron beharrak arreta galtzea dakar askotan eta pantailara begira zurian pasatu beharreko tarte horrek ondorioak izan ditzake gure lanean.

Erredakzio lana bukatutakoan egin beharreko zuzenketak sartzeak ere uste baino lan handiagoa emango du, eremuz eremu egin beharko baitira eta aplikazioa ez baita horretarako behar bezain lasterra. Gainera, goian aipatu bezala, hasieran ezarritako epeetan ere ez da lan hori kontuan hartzen.

Orain arteko atzerapenez gain Ainhoa Otamendik lau hilabeteko amatasun baimena hartu duela gogoan izan behar dugu, horrek gure lanean izango duen galerarekin.

Bada gainera, beste kontu bat, ahalik eta lasterren argitu eta finkatzea eskatzen duena, alegia, Euskaltzaindiaren Hiztegiaren jarraipen batzordearen gaia. Gorago adierazi dugun bezala, hiztegi hau bideratuko duten irizpide orokorren berri ematerakoan, hitzen baten definizioa eta abar moldatzerakoan adostasunik aurkitzen ez bada iturritzat erabilitako hiztegien artean, eta honek arazoren bat sortzen baldin badu, albo batera utzi beharko da sarrera horren erredakzioa, aldi baterako behintzat, eta Euskaltzaindiari aditzera emango zaizkio zein diren hitz horrek dauzkan zailtasun eta arazoak. Horrelakoetan, beharrezko diren argibide eta oharrez eratutako txosten bat aurkeztuko zaio dagoen batzordeari erabakiren bat hartu ahal dezan.

Baina definizioak moldatzerakoan ez ezik, Hiztegi Batuko lan taldeak osatutako hitz zerrendan agertzen diren ohar eta argibide batzuetan ere, zenbait kontraesan edo akats aurkitu dira.

Garrantzizkoenetako bat, aditz baten laguntzailearen berri emateko erabiltzen den sistemari buruzkoa dugu. Orain arte landutako hitzetan ikusi ahal izan dugunez, «*dio ad.*» gramatika oharra bi gauza ezberdin adierazteko erabili da (ik. esaterako *argitarazi*, *ahantzarazi* bezalako aditz erazleen adibideak alde batetik eta *lagundu*, *deitu* bezalako Hegoaldeko «*dio ad.*» bestetik), informazioaren argitasunari eta zehaztasunari begira inondik inora komeni ez dena.

Euskaltzaindiak beste hitz baten erabilera hobesten duenetan ere («abandonatu h. alde badera utzi», «aurreikusi h. aurrez ikusi»...), sarrera horiek erredaktatu gabe utziko ditugu oraingoz, ez baitakigu garbi nola jokatu behar den horrelakoetan.

Gramatika termino batzuk erabiltzeko orduan ere, eta kontuan izanik, zenbait kasutan, gauza bera izendatzeko modu bat baino gehiago erabili izan dela azken urteotako eskuliburu eta idatzietan («erkaketa / konparaketa», «zeharkako osagarria / zehar objektua», «partizipioa / era burutua»...), beharrezkoa iruditzen zaigu jakitea Euskaltzaindiak zein terminoren aldeko hautua egiten duen, era horretan, terminonologia bateratzen eta finkatzen joan ahal izateko.

«Ik.» eta «Sin.» erreferentzien erabilera ere argitzeko premia dago.

Zer esanik ez, goian aipatutako puntuak eta, jakina, erredakzio lanak aurrera egin ahala agertzen joan daitezkeenak ere eztabaidatu eta argitu ahal izateko, behar-beharrezko deritzogu Euskaltzaindiaren Hiztegiaren jarraipena egingo duen batzorde bat eratzeari lehenbailehen. Erredakzio lanak gehiegi aurreratu baino lehen komeniko litzateke batzorde hori antolatzea, han eta hemen sor daitezkeen zalantza eta irizpide hutsuneak denbora luzez argitu eta bete gabe egotea, oztopo handia izan baitaiteke Euskaltzaindiaren Hiztegiaren behar bezalako erredakziorako.